

byggende indsats kan betyde færre af de problemer, som vi ellers oplever. En af de måder, man kan sikre en forebyggende indsats på, er ved såkaldte hjemmebesøg, hvor ældre over en vis alder regelmæssigt et par gange om året får besøg af personale fra kommunens hjemmepleje, der diskuterer de ældres fysiske og psykiske situation igennem. På den måde kan man fange mange problemer i opløbet, mens de endnu er små, og forebygge hospitalsindlæggelser og langvarige sygdomme.

Man kan af evalueringen fra de kommuner, hvor man har haft sådanne forebyggende hjemmebesøg simpelt hen se, at de har haft en utrolig positiv effekt på de ældres antal indlæggelser og sengedage og hele psykiske velbefindende og velvære. Derfor vil regeringen med opbakning fra foreløbig seks af Folketingets partier fremsætte et lovforslag i denne folketingssamling, der pålægger kommunerne at tilbyde opsøgende og forebyggende hjemmebesøg hos alle over 75 år to gange om året samt efter behov i særlige situationer som f.eks. ved udskrivning fra hospital, ægtefælles dødsfald og lignende særlig ømfindtlige situationer.

Et af de problemer, vi også støder på hos de ældre, er en stor ensomhed. Og ensomhed kan selvfølgelig et stykke af vejen forebygges ved mere personale i hjemmet og for nogle vedkommende ved, at man får en plads på et plejehjem. Men når man læser den undersøgelse, jeg har henvist til nogle gange, hvor man netop spørger de ældre selv, så kan man altså ikke ud af den læse nogen sammenhæng mellem det, at man bor på plejehjem, og så det, at man er mindre ensom.

Det at være ensom er altså et vilkår, der i højere grad knytter sig til de livsomstændigheder, man har, den kontakt, man har til familie og til pårørende, de muligheder, man har for at bruge faciliteter, der styrker fællesskaber. Så derfor skal vi – ud over at bestrebe os på at skaffe flere plejehjemspladser og hjemmehjælpere – også sørge for, at der er nogle andre muligheder for at afhjælpe ensomhed, og det vil altså sige sørge for, at der er dagcentre, steder, hvor man kan være sammen med andre, at der er bofællesskaber, og også, at vi i højere grad inddrager de frivillige organisationer.

Der har i et par år kørt forsøg i 11 kommuner med inddragelse af frivillige organisationer netop med henblik på at forebygge ensomhed blandt ældre, og det ser ud til, at det bliver nogle meget vellykkede forsøg og en meget stor

succes. De ældre er glade for den kontakt og støtte, de får gennem de ting, der bliver sat i værk.

På samme måde arbejder vi med at lave et landsdækkende net af det, der hedder »Ældre hjælper ældre«, hvor aktive ældre hjælper svagere ældre.

De senildemente hører til de svageste gruppe af de ældre, og denne gruppe vokser i takt med, at antallet af personer på 80 år og derover vokser. Derfor besluttede Folketinget i 1993 at afsætte et beløb til støtte for initiativer for senildemente og deres pårørende, og for disse midler er der sat en række gode initiativer i gang. Det drejer sig om efter- og videreuddannelse af ansatte, der arbejder med senildemente. Det drejer sig om mere information og oplysning. Og det drejer sig også her om et projekt for frivillige, der aflaster pårørende til senildemente.

Et andet stort område af betydning for de ældres livsvilkår er boligområdet, og på boligområdet har regeringen i de seneste år gennemført en række initiativer til fordel for de svage ældre. Og med regeringens lovforslag, der netop er til behandling i Folketinget – et lovforslag om plejeboliger – bliver denne linje fulgt op. Kommunerne har med den decentralisering af det støttede byggeri, der blev gennemført, fået bedre muligheder for at øge byggeriet af ældreboliger. Den seneste ændring blev gennemført fra 1. januar 1994, og denne ændring gjorde det væsentlig billigere end hidtil for kommunerne at bygge ældreboliger. Staten dækker nu 80 pct. af ydelsesstøtten, der før var rent kommunal. Vi har da også kunnet konstatere en stigning i kommunernes aktiviteter på ældreboligområdet. Det er også blevet lettere for kommunerne at gøre alt støttet byggeri ældre- og handicap-egnet, f.eks. ved etablering af elevatorer, gennem et tillæg til rammebeløbet.

Endelig har vi lettet vilkårene for de ældre, der gerne vil bryde ensomheden ved at flytte sammen med andre ældre i bofællesskaber. Her er det blevet muligt at få individuel boligstøtte, når flere ældre flytter sammen i bofællesskaber i en stor lejlighed eller et hus, og det ser ud til, at mange ældre er glade for den ordning.

Siden ældreboligloven blev vedtaget i 1987, er der blevet givet tilsagn om ca. 19.000 boliger, og heraf kan man skønne, at ca. halvdelen er plejeboliger, det vil sige med tilhørende servicearealer og personale, altså det, vi også kunne kalde moderne plejehjem. Hertil kommer et stort antal ældreegnede almennyttige boliger.